

ΣΑΒΒΑΤΟ 8 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2017

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗΣ

ΣΤΗ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Γ΄ ΤΑΞΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΠΑΛ

ΚΕΙΜΕΝΟ

Το νόημα της ζωής

Ποιο είναι το νόημα της ανθρώπινης ζωής ή της οργανικής ζωής συνολικά; Η απάντηση σε αυτή την ερώτηση συνεπάγεται μια ολόκληρη θρησκεία. Έχει συνεπώς κάποιο νόημα – αναρωτιέσαι – να τη θέτουμε; Απαντώ πως ο άνθρωπος που αντιμετωπίζει την ίδια τη ζωή του και αυτή των συνανθρώπων του σαν κάτι χωρίς νόημα δεν είναι απλώς δυστυχής αλλά και σχεδόν ανάξιος να ζει.

Τι ασυνήθιστη κατάσταση είναι αυτή η δική μας, των θνητών! Καθένας από εμάς βρίσκεται εδώ για μια σύντομη διαμονή. Δε γνωρίζει για ποιο σκοπό, αν και μερικές φορές το διαισθάνεται. Αλλά από τη **σκοπιά** της καθημερινής ζωής, χωρίς να πηγαίνουμε βαθύτερα, υπάρχουνε για τους συνανθρώπους μας – πρώτιστα γι αυτούς που από τα χαμόγελά τους και την καλή τους κατάσταση εξαρτάται η ευτυχία μας και έπειτα για όλους αυτούς τους άγνωστους σε μας προσωπικά, με τις τύχες των οποίων όμως είμαστε δεμένοι μέσω δεσμών συμπάθειας.

Τα ιδανικά που μου φώτισαν το δρόμο και που κάθε στιγμή μου έδιναν κουράγιο για να αντιμετωπίσω τη ζωή ευδιάθετα υπήρξαν η Αλήθεια, η Καλοσύνη και η Ομορφιά. Χωρίς την έννοια της αδελφότητας με ανθρώπους με παρόμοιες σκέψεις, τη **φροντίδα** για το αντικειμενικό, το αιώνια απραγματοποίητο στο χώρο της τέχνης και της επιστημονικής έρευνας, η ζωή θα μου φαινόταν άδεια. Οι καθημερινοί στόχοι της ανθρώπινης προσπάθειας – περιουσία, **επιφανειακή** επιτυχία, **πολυτέλεια**- πάντοτε μου φαινόταν περιφρονητέοι.

Το πάθος μου για την κοινωνική δικαιοσύνη και την κοινωνική υπευθυνότητα παραδόξως βρισκόταν πάντοτε σε αντίθεση με την εκφρασμένη απελευθέρωσή μου της ανάγκης για άμεση επαφή με άλλους ανθρώπους και άλλες ανθρώπινες κοινωνίες. Βάδισα το δικό μου δρόμο και δεν ανήκα ποτέ ολοκληρωτικά στη χώρα μου, στο σπίτι μου ή ακόμη και στο άμεσο οικογενειακό περιβάλλον μου. Απέναντι σε όλους αυτούς τους δεσμούς δεν έχω χάσει ποτέ το επίμονο αίσθημα της ανεξαρτησίας, της ανάγκης για απομόνωση – ένα συναίσθημα που μεγαλώνει με τα χρόνια.

Το πολιτικό μου **ιδεώδες** είναι η δημοκρατία. Ας είναι κάθε άνθρωπος σεβαστός και ας μην αφήσουμε κανένα να θεοποιείται. Είναι ειρωνεία της τύχης ότι εγώ ο ίδιος είμαι ο αποδέκτης υπερβολικού θαυμασμού και σεβασμού από τους συναδέλφους μου, χωρίς να το έχω απαιτήσει και χωρίς να το αξίζω. Αιτία αυτού πιθανότατα είναι η επιθυμία, ανέφικτη για πολλούς, να κατανοήσουν μια ή δυο ιδέες που έχω συλλάβει με τις μικρές μου δυνάμεις, έπειτα από ασταμάτητο αγώνα.

Εκείνο που έχει φέρει τον εξευτελισμό στην επικρατούσα μορφή της δημοκρατίας στην Ευρώπη σήμερα δεν είναι ότι ξέφυγε από τη δημοκρατική ιδέα, αλλά ότι έχασαν τη σταθερότητά τους οι ηγέτες των κυβερνήσεων και κυριάρχησε ένας απρόσωπος χαρακτήρας του εκλογικού συστήματος. Το πολυτιμότερο πράγμα στη μεγαλοπρέπεια της ανθρώπινης ζωής για μένα δεν είναι το κράτος, αλλά το δημιουργικό και ευαίσθητο άτομο, η προσωπικότητα. Αυτή μόνο δημιουργεί το ευγενές και το θείο, ενώ το κοπάδι, έτσι όπως είναι, παραμένει αποκτηνωμένο και στη σκέψη και στα αισθήματα.

Αυτό το θέμα με φέρνει στο άλλο άσχημο προϊόν της φύσης του κοπαδιού, το μιλιταριστικό σύστημα, που τόσο απεχθάνομαι. Όταν ένας άνθρωπος μπορεί και ευχαριστείται παρελαύνοντας σε σχηματισμούς στο πρόσταγμα μιας μπάντας, είναι αρκετό να με κάνει να τον περιφρονήσω. Ο εγκέφαλος τού δόθηκε κατά λάθος. Το μόνο που του χρειάζεται είναι μια σπονδυλική στήλη για να στηρίζεται. Αυτή η μάλιστα του πολιτισμού πρέπει να καταργηθεί το γρηγορότερο.

Ο ηρωισμός κατά διαταγή, η βία χωρίς νόημα και όλη η μολυσματική ανοησία που συμβαδίζει με τ' όνομα του πατριωτισμού – πόσο τα απεχθάνομαι! Θεωρώ τον πόλεμο σαν ένα κακό, αξιοκατάκριτο πράγμα: θα προτιμούσα να γίνω κομμάτια, παρά να πάρω μέρος σε μια τόσο απεχθή επιχείρηση. Αλλά και πάλι, η γνώμη μου για το ανθρώπινο είδος βρίσκεται τόσο ψηλά, σε πείσμα όλων, που πιστεύω ότι αυτός ο μπαμπούλας θα είχε εξαφανιστεί εδώ και καιρό, αν η υψηλή λογική των εθνών δεν είχε συστηματικά διαφθαρεί από τα εμπορικά και πολιτικά συμφέροντα που επενεργούν, έχοντας σαν όργανα τα σχολεία και τον Τύπο.

Το ωραιότερο πράγμα που μπορούμε να αισθανθούμε είναι το μυστήριο. Είναι το θεμελιώδες συναίσθημα που κυριαρχεί στην αληθινή τέχνη και την αληθινή επιστήμη. Αυτός που δεν το γνωρίζει και δεν μπορεί να το θαυμάσει ούτε να νιώσει δέος είναι σαν ένας νεκρός, ένα σβησμένο κερί. Για μένα είναι αρκετό το μυστήριο της αιωνιότητας της ζωής και ο πόθος της θαυμάσιας δομής της πραγματικότητας, μαζί με την προσπάθεια να καταλάβω ένα μέρος, όσο μικρό και αν είναι, της λογικής που διέπει τη φύση.

Από το βιβλίο «Πώς βλέπω τον κόσμο», Albert Einstein

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να γράψετε στο τετράδιό σας την περίληψη του κειμένου που σας δόθηκε (110-130 λέξεις).

Μονάδες 25

B1. Να επαληθεύσετε ή να διαψεύσετε, σύμφωνα με το κείμενο, τις παρακάτω διαπιστώσεις, γράφοντας στο τετράδιό σας, δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση, τη λέξη Σωστό, αν η πρόταση είναι σωστή, ή τη λέξη Λάθος, αν η πρόταση είναι λανθασμένη:

α. Η αίσθηση της ευδαιμονίας του ανθρώπου συνδέεται με τη συμπόρευσή του ακόμη και με άγνωστους ανθρώπους.

β. Στην τέχνη και την επιστήμη το νόημα της ζωής έγκειται στη διαρκή αναζήτηση.

γ. Η ατομικότητα του ανθρώπου τον οδηγεί στην ηθική τελείωση.

δ. Ο συγγραφέας νιώθει αποστροφή για τον ηρωισμό και τον πατριωτισμό.

ε. Ο συγγραφέας έχει καταφέρει να κατανοήσει ένα μικρό μόνο μέρος της νομοτέλειας που χαρακτηρίζει τη φύση.

Μονάδες 10

B2. Να αιτιολογήσετε τη χρήση του ερωτηματικού («Ποιο είναι το νόημα της ανθρώπινης ζωής ή της οργανικής ζωής συνολικά;») στην αρχή του κειμένου.

Μονάδες 5

B3. Να αιτιολογήσετε τη λειτουργία του α' ρηματικού προσώπου (ενικού και πληθυντικού) στο κείμενο.

Μονάδες 4

B4. Να εντοπίσετε στο κείμενο που σας δόθηκε τρία παραδείγματα μεταφορικής-συνυποδηλωτικής χρήσης του λόγου.

Μονάδες 6

B5. α) Να γράψετε ένα συνώνυμο για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: σκοπιά, φροντίδα, επιφανειακή, πολυτέλεια, ιδεώδες.

Μονάδες 5

β) Να γράψετε ένα αντώνυμο για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: αποκτηνωμένο, απεχθάνομαι, αξιοκαταφρόνητο, θεμελιώδες, αιωνιότητα.

Μονάδες 5

Γ. Μπροστά στον προβληματισμό που αναπτύσσεται σχετικά με τη διοχέτευση της κεκτημένης γνώσης σε ιδιοτελείς σκοπούς, αποφασίζετε να στείλετε μια επιστολή (500-600 λέξεις) στα μέλη της Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής, στην οποία εκθέτετε τις απόψεις σας σχετικά με:

α) τις επιπτώσεις της εφαρμογής της επιστημονικής γνώσης στον πνευματικό και ηθικό τομέα.

β) τις αρετές (εφόδια) που πρέπει να διαθέτει ο επιστήμονας για να θέτει τη γνώση του στην υπηρεσία του συνανθρώπου του, προκειμένου να αποφεύγονται οι προαναφερθέντες κίνδυνοι.

Μονάδες 40

Να έχετε επιτυχία!!